

ÚTERSKÝ LIST

dvoměsíčník městečka Úterý • email: utersky-list@centrum.cz

■ Úvodník

Vážení a milí čtenáři, vítajte při čtení prvního letošního čísla Úterského listu. V úvodu roku jsme požádali o rozhovor věnovaný plánům a bilancím paní starostku Irenu Koutskou. Zveřejňujeme taktéž zápis z veřejného zasedání obecního zastupitelstva.

V našem časopise se vždy snažíme reagovat na aktuální témata. Proto Vás jistě nepřekvapí, že jsme se tentokrát zaměřili na významný sezónní problém, jakým je vytápění, topení, paliva či zplodiny. Topení takřkajíc pálí ve vsi každého, v létě chybí málokomu, ale v zimě se bez něj neobejde nikdo. Zeptali jsme se proto několika z vás na to, čím a kde topíte a jak jste s takovým provozem spokojeni. Odpovědi na naši topnou anketu se dočtete uvnitř listu. Oslovili jsme také Petra Strádala, našeho pravidelného přispěvatele, aby nám napsal

osvětově zaměřený text o tom, jak topit s co nejmenším podílem škodlivin. Petr nám nabídl text, který publikoval před deseti lety v obecním občasníku, který sám vydával. Historie se opakuje, ale ledacos je jinak, pozornému čtenáři Petrova textu neujde, že v obci již, na rozdíl od doby před deseti lety, poctivě recyklujeme. V listu vám dále přinášíme informace o různých typech a cenách paliva, které lze v našem kraji získat.

K topení se vyjadřuje také paní starostka v anketě o životě obce. Vedle pravidelných rubrik, jako jsou jubilea, bylinkářka, myslivecká kronika a anketa o životě v obci, najdete v únorovém čísle také článek o masopustu a zvycích typických v tomto čase pro náš region. Historik a úterský rodák Karel Waska napsal text o tajemné cihelně za Olešovicemi – její komín tak vzorně zapadá do našeho topného tématu.

Ida Kaiserová

■ Rozhovor s Irenou Koutskou

Dobrý den,

dovolu mi, prosím, popřát Vám vše nejlepší do Nového roku.

Začátek roku je také důvodem, proč udělat rozhovor do Úterského listu. Rádi bychom čtenáře-občany seznámili s tím, jaké má obec plány, co se bude dělat nového, jak pokračují věci, které už jistou historií mají atp.

Dovolu mi položit první otázku:

Co budou nejdůležitější úkoly pro obec?

Nejdůležitějším úkolem pro obec bude zateplení bytových jednotek a to tak postupně, že každý rok maximálně dvě, možná že jenom jednu. Podle toho jak získáme dotace.

pokračování na straně 8

■ Z radnice

Usnesení ze zasedání zastupitelstva města Úterý konaného dne 19.12. 2013

ZM bere na vědomí:

- 1) Kontrolu plnění úkolů z minulého zasedání
- 2) Rozpočtové opatření č. 4
- 3) Směnu pozemků pod kotelnou
- 4) Rozhodnutí o dočasném pozastavení prodeje pozemků do dokončení pozemkových úprav (Vidžín)

ZM schvaluje:

- 1) Rozpočtové opatření č. 5
- 2) Rozpočtové provizorium na rok 2014
- 3) Rozpočtový výhled na rok 2015 a 2016
- 4) Převod pozemku č. 360 v k.ú. Vidžín do vlastnictví města
- 5) Nabídku MAS Náš region na ozelenění některých ploch v Úterý
- 6) Slovní popis hranice vydaný SPÚ pobočka Plzeň
- 7) Příspěvek 1000,- Kč KČT na provoz
- 8) Příspěvek 3000,- Kč na vydání publikace Tepelské opatství
- 9) Dodatek k pronájemní smlouvě na parcelu č. 1690-I v k.ú. Úterý

ZM neschvaluje:

- 1) Prodej parcely 213/1 v k.ú. Úterý

Úplné znění usnesení ze zasedání zastupitelstva je k dispozici na:
www.mesto-utery.cz

■ Jubilea

V tomto období se významných životních jubileí dožívají tito naši spoluobčané:

Jana Fůrychová 15.2.

Jiří Klička 15.2.

Lydie Vrbová 28.2.

Hanuš Dischinger 28.2.

Vladimíra Konstantinovičová 29.2.

Bohumil Mencil 2.3.

Stanislav Navrátil 8.3.

Jiří Kaňka 18.3.

Zbyšek Kmoch 28.3.

Ivana Kopecká 2.4.

Zdeňka Pelánová 2.4.

Jiří Královec 13.4.

Vilém Frank 14.4.

Redakce si dovoluje všem jubilantům popřát mnoho zdraví a životního elánu do dalších let.

■ K+M+B 2014

Vážení a milí úterští obyvatelé!

Rádi bychom Vám poděkovali za Vaše finanční dary, kterými jste přispěli do letošní Tříkrálové sbírky. Dohromady se v Úterý vybralo 3 408 Kč a tyto peníze půjdou jako vždy prostřednictvím České katolické charity na pomoc lidem v nouzi.

Pán Bůh zaplať. Vaši K+M+B

■ Znovu o úterském andělu

Koncem roku 2012 jsme v našem Listu uvedli článek o znovunalezení odcizené sochy anděla z úterského kostela sv. Václava. Jaké byly další osudy významné památky, jsme se zeptali opata tepelského kláštera p. Filipa Zdeňka Lobkowicze.

Vážený pane opate, mohl byste prosím informovat naše čtenáře, co nového se v celé kauze od té doby událo a jaký je další osud úterského anděla?

Anděl z úterského kostela sv. Václava byl nabízen ve vídeňské aukční síni. Již před několika léty se tato plastika objevila a byla nabízena v dražbě, zřejmě o ni nebyl zájem a aukční síň ji vrátila. I když se jedná o ukradenou sochu, nebylo možné ji získat zpět. Když se v roce 2012 zjistilo, že anděl, nabízený ve Vídni, pochází z Úterý, napsal pan biskup Radkovský aukční síni dopis, ve kterém je žádal o navrácení ukradené sošky, ale ani tato výzva neměla úspěch. Přihlásil se jeden podnikatel, který byl ochoten anděla

vydražit a následně dlouhodobě zapůjčit do Národní galerie v Praze. To se uskutečnilo a v letních měsících byl „úterský anděl“ instalován v expozici Národní galerie ve Schwarzenberském paláci v Praze na Hradčanském náměstí. Každý návštěvník ho tam může zhlédnout a na popisce si přečíst, že pochází z kostela sv. Václava z Úterý.

■ Česká školní inspekce v úterské škole II.

V červnu loňského roku jsme vás informovali o kontrolní činnosti, kterou prováděla v minulých letech v úterské škole Česká školní inspekce (ČŠI). Zpráva podnítila poměrně bouřlivé a protichůdné reakce, které nás utvrdily v tom, že děním ve škole bychom se i nadále měli zabývat.

V závěru zmíněného článku jsme uvedli, že po poměrně kritické zprávě z podzimu 2012 chystá ČŠI kontrolní inspekci, aby zjistila, jakým způsobem si vedení školy poradilo se zjištěnými riziky. Tato inspekce proběhla 18. a 19. 11. 2013 a inspekční zpráva je již přístupná v registru ČŠI (www.csicr.cz), kde se s ní může kdokoli seznámit. Proto zde jen ve stručnosti zmíníme několik podstatných výstupů zprávy.

Obecně zpráva uvádí, že „výsledky předškolního a základního vzdělávání vykazují

požadovanou úroveň“ a konstatovala zlepšení v některých oblastech oproti minulému hodnocení (odstraněné nedostatky ve vedení pedagogické dokumentace).

Jako silné stránky školy uvádí zpráva předškolní a zájmové vzdělávání (tj. mateřskou školkou a zájmové kroužky), dále spolupráci se zřizovatelem a prezentaci školy na veřejnosti (mj. konání řady sportovních, kulturních a společenských akcí).

Jako slabou stránku vidí ČŠI materiální podmínky MŠ (starší a opotřebované vybavení, omšelé sociální zařízení, nezabezpečené zázemí pro odpočinek dětí apod.)

I tentokrát zpráva hodnotí některé oblasti jako rizikové (tj. převážně negativní stav, vykazující závažné nedostatky*), kde je potřeba ve stanovené lhůtě zjednat nápravu. Je to jednak „hodnotící a kontrolní činnost

ředitele“ (není kladen důraz na pedagogické vedení učitelů, hospitační záznamy jsou formální) a stejně jako v minulé zprávě je kritizována úroveň výuky anglického jazyka (učební postupy nepodporují rozvoj jazykových dovedností).

Nakolik se situace ve škole posunula od minulé inspekce, si každý zájemce nejlépe posoudí sám, seznámí-li se s dokumentem

ČŠI. Z devítistránkového textu zprávy jsou samotnému hodnocení vyhrazeny celé čtyři stránky.

C. Kozák

* Více o škále hodnocení se lze dočíst v dokumentu *Základní vymezení činností, obsahu a forem práce České školní inspekce*, opět dostupném na webu ČŠI.

■ Pálením odpadů škodíme sobě

Článek Petra Strádala publikovaný v roce 1999 v Úterském pravidelném občasníku. Text je zkrácen, vypuštěna jako neaktuální byla pasáž o třídění a odvozu odpadů.

V roce 1998 vydala obec vyhlášku o nakládání s odpady. V jednom z článků vyhlášky se praví, že **odpad se nesmí spalovat**. Záměr byl jasný, zamezit spalování odpadu všeho druhu v našich domácích topidlech a na zahradních ohních, na kterých se spálí všechno, co doma překáží, bez ohledu na barvu a zápach kouře, který z toho leze.

Ted' bych prosil ty čtenáře, kteří po přečtení úvodu posílají autory kamsi, aby vydrželi a článek dočetli do konce. Měření prováděná pracovníky VÚMO Praha jasně ukazují, že z jednoho kotle ústředního topení i při pálení paliv, která jsou pro kotel určena (nejhorší je hnědé uhlí), se do ovzduší dostane některých škodlivin více než z velké spalovny odpadů. A teď si představme situaci, když v kamnech (a nebo na ohni) pálíme ještě odpad. Nejružnější plasty, hadry, gumy,... umíme si to všichni představit. V kotli, kamnech a na zahradním ohni nikdy nedocílíme teplot potřebných k dokonalému spálení a nemáme zde ani odlučovače ani jiná zařízení, čímž se do ovzduší dostává obrovské množství zplodin a velmi různorodých (díky různorodosti pálených věcí).

Tyto zplodiny mezi sebou chemicky reagují a vznikají látky, které ani původně v odpadech nebyly. Bohužel takto vzniklé

látky jsou většinou vysoce jedovaté a rakovinotvorné*. Tato svinstva si vypustíme přímo do dýchací zóny (průměrná výška našich komínů je kolem 11m a zahradní ohně komíny nemají vůbec), takže je vesele dýcháme a později i sníme v ovoci a zelenině z naší zahrady, kde se rovněž ukládají.

Žádáme vás proto o maximální ukázněnost – nepalte žádné odpady.

Nejenže se vystavujete nebezpečí udělení pokuty (jde o porušení obecně závazné vyhlášky), ale co je horší, ničíte si sami sobě velmi radikálně životní prostředí (nejen sousedovi, kterého třeba zrovna nemáte v lásce). Prozatím veškerý odpad (vyjma skla) dávejte do popelnice a doufejte, že se podaří v našem státě podpořit fungující systém recyklace odpadů, aby odpady, které mohou být využity, nemusely končit na skládkách anebo ve spalovnách.

* vznikají tak látky označované PCB (polychlorované bifenylly), PCDD a PCDF (polychlorované dibenzodioxiny a dibenzofurany) – ti dříve narození si jistě ještě vzpomenu na italské Seveso, kde unikl z chemické továrny do ovzduší dioxin.

Petr Strádal

Geodetické práce včetně přípravy podkladů
pro pozemkové úpravy
Geodezie Český Západ, info@geodezieCZ.cz
tel:374 787 544

■ „Topná“ anketa

Několika z vás jsme položili dvě jednoduché otázky: čím topíte a jak jste s topením spokojeni? Odpovědi vám zde předkládáme.

Jana Vopatová

Topíme v kotli Buderus. Dřevo kupujeme z obecních i státních lesů na samovýrobu, zpracováváme si ho sami, snažíme se mít dostatečnou zásobu na několik let dopředu, aby bylo dřevo dostatečně vyschlé. Občas koupíme pár metrů uhlí (kostku) v Bezdržicích u p. Filipa.

Zatím všechno v pořádku, topíme si podle potřeby a s připraveným dřevem vždy vystačíme. Pouze při výpadku elektrické energie musíme být ve střehu. Ale protože jsme v kuchyni zachovali kamna na tuhá paliva, tak nám zima není.

p. Havlík

Máme kotel na dřevo a uhlí (ani po bližším zkoumání se nám nepodařilo zjistit typ), je sice poměrně starý, ale perfektně funkční. Topíme převážně dřevem, které nám dodávají děti z našeho lesa a také z žádné procházky se nevracím s prázdnými rukama – vždy se najde nějaká větev nebo větší klacek, který přinesu. Pokud není příliš velká zima, topíme v kamnech v kuchyni, na nichž i vaříme. A pokud už přijdou mrazy, přidáváme hlavně na noc uhlí – většinou nám stačí cca 30 metrů za rok.

Jsmo plně soběstační a zima nám není – takže všechno v pořádku.

M. Vlažný

Máme kotel Atmos 20, sice kombinovaný, ale topíme pouze dřevem. Dřív jsme získávali dřevo samovýrobou z lesů MÚ a Lesů ČR, v posledních letech se zaměřujeme hlavně na nákup dřevního odpadu po těžbě a výrobu štěpky. Musíme sice pečlivě dbát na dokonalé prosušení, ale po stránce fyzické i finanční je tento způsob vytápění výhodnější. Vzhledem k tomu, že přizemí

našeho domu je kamenné, tak jsme pro přechodová období zajistili i vytápění krbem.

Sice chodit přikládat je někdy otravné a práce se dřevem je fyzicky náročnější, ale baví nás a bereme ji (aspoň zatím) jako příjemné zpestření a odpočinek od běžných starostí a povinností.

P. Bernard

Topíme dřevem (občas přihodíme i rašelinové brikety) v kotli ATMOS, krbech i krbových kamnech a využíváme i elektrický kotel a elektrické přímotopy.

S topením jsme spokojeni, protože dle času a nálady můžeme využívat uvedená tuhá paliva nebo elektřinu.

M. Vítů

Bydlíme v bytovce, takže jsme závislí na centrální kotelně, která vytápí šest bytůvek převážně mokrymi štěpkami.

S topením jsem spokojen jen v létě, když se netopí. Zde platí „pravidlo pro topení“: Když je venku teplo, je v bytě teplo, když je venku zima, je zima i doma. Topení na venkově (v bytech) je předraženo a neodpovídá našim požadavkům. Jednoduše řečeno: špatně a drazo naplánovaná investice krásného městečka! Nezávidím důchodcům, kteří žijí v bytě sami. Nemůžou finančně utáhnout centrální vytápění. A když už to utáhnou, mají zavřené kohoutky u topení a žijí v jedné místnosti – „živoří“. Brzy přijdou volby. Nejen tímto problémem se nový či současný starosta bude muset zajímat, jinak v bytech bude brzy prázdnost.

Zdeňka Kučerová

Topíme briketami z Toužimi.

Je to lepší než Ledvická kostka.

Helena Straková

Letos topím v kamnech břízou, není moc suchá a přesto je lepší než uhlí. Mám teplo, navíc když jsem topila uhlím, musela jsem čistit kamna a rouru třeba i jednou měsíčně, jinak bylo zakouřeno. Letos to ještě nebylo potřeba. Hodně let jsem pracovala v lese a přitom jsem nevěděla, jak je bříza dobrá.

Jaroslava Straková

Topíme dřevem v krbových kamnech s výměníkem. Dřevo kupujeme jak to jde, pak si sami štípáme i řežeme. Snažíme se mít zásobu na rok, aby bylo vyschlé. To vlhčí prokládáme suchým. Jsme spokojeni.

Vlastimil Pešula

Topíme dřevem, někdy přidám trochu uhlí (Ledvice) v kotli Dakon 63. Jsem spokojen. Dělán si samovýrobu, dříví беру od soukromých majitelů lesů. Ročně spotřebuji asi 15m³, zásobu mám tak na 3 roky. Podstatné je, že máme zateplený dům.

Slyšela jsem, že pálíte na dvorku odpad?

Vždy jsem předem hlásil na obci, že budu pálit. Odpad byl vždy biologický – odkrojký dřeva, kůry, mech, uschlá nať a podobně. Žádné plasty :-).

Marie Štýbrová

Protože bydlim na bytovkách, odebíráme teplo z centrální kotelny. Lokální kamna jsem si sice pro jistotu ponechala, ale zatím jsem je nepoužila.

Celkově jsem spokojená, i s cenou. Topím stále v kuchyni, další radiátory v bytě zapínám podle potřeby.

Miroslava Derková

Jsem víc než spokojená, protože topím tepelným čerpadlem. Částečně dotápím elektřinou, pokud jsou kruté mrazy.

Vrátily se ti za ty roky počáteční investice?

Nevím, ale je to opravdu pohodlné. Bylo to strašně drahé, museli jsme si vzít úvěr, ale co bych teď jinak dělala? Abych jako stará skládala uhlí? Myslím, že je pokud možno potřeba myslet na to, co bude ve stáří. A také mám dobrý pocit z toho, že to nekouří a tak dělám něco pro zdraví svoje i spoluobčanů.

Jiří Koutný

Doma topím automatickým (ekologickým) kotlem na uhlí, ale chystám se přejít na dřevěné peletky. V dílně občas používáme topidlo na použitý olej, obdobné si můžete najít na webových stránkách:

www.masterplus.cz

■ Masopust

Letos, stejně jako v řadě předchozích let, se také v Úterý chystá masopustní veselí – svátek předcházející dlouhému období půstu před velikonocí. Masopustní tradice je prastará, sahá možná až do 9. století. Slaví se po celém světě – tak třeba slavný karneval v Riu je latinskoamerickou obdobou tohoto svátku masek.

V kraji s přetrženou historií, jako je ten náš, může být zajímavé podívat se do starých kronik a záznamů, jak se tady vlastně masopust slavil. Zásadní odlišností tradičního masopustu je především jeho délka – masopustní veselí trvalo běžně několik dnů, od soboty do úterý a vrcholilo na samém počátku půstu – v předvečer či dokonce ráno na Popelčíní středu. Pole byla sklizena a naši předchůdci tak měli dost času věnovat se pořádné zábavě!

Franz Lerch, autor vlastivědy bezdružického okresu nazvané *Náš rodný kraj*, popisuje slavení masopustu v bezdružickém okrese takto:

„Masopust je bláznivý čas. Na masopustní pondělí se chlapci a dívky přestrojí do masek, shromáždí se ve velké selské světnici a odpoledne se odeberou do hostince. Obvyklou maskou je šašek oděný v šat sešitý z různobarevných kousků a s vysokým špičatým kloboukem, medvědář s medvědem, žid s nůš, kašpárek, žena s droždím, "Leiarakattl", zvěrolékař a jiné postavy. Probíhá-li vše jak má, zahajuje průvod jezdec na koni, který ohlásí masopust a více nebo méně zdařile plísni slabosti vesničanů. Především se ale tancuje a to trvá tři dny. Jako znamení začátku masopustu se na štít hostince pověsí senem a slámou vycpaná postava "Blažeje". Náklady takových radovánek se někdy hradí společně, k tomu účelu se založí "cech". Tak např. platí

účastníci v neděli 10, v pondělí 5 a v úterý 15 Kč. Nenachystají-li chasníci, udělá to hostinský na své útraty. Na masopustní pondělí chodí přes den "maškary" po vsi, tj. maskovaní chasníci jdou od domu k domu, hrají na tahací harmoniku, nechají medvěda tancovat, prodávají "droždí" a dostávají za tuto maškarádu peníze, vajíčka a uzené. Lidé však tuto lehkomyšlnou chášku nespustí z očí, aby kromě toho nezmizela nějaká slípka nebo kus uzeného. Co se dostane, to se v hospodě sní, peníze propijí. Večer se znovu tancuje, avšak tentokrát mají přednost ženatí a vdané. V úterý odpoledne se "uvádí". Chlapci a děvčata jdou ruku v ruce se znějící hrou z čeledníku do hostince, samozřejmě jen ti, kteří mají svého "uvaděče". K úvodu připnula dívka chlapci na hrud' hedvábnou mašli a většinou ještě dala hojnost kuřiva. Tento poslední tanec pokračuje až do úsvitu.

Mikoláš Aleš: Masopust

Na popeleční středu se na znamení ukončení masopustu pochovává "Blažej". Snese se ze svého vysokého stanoviště a je za slavnostního doprovodu kněze, dvou ministrantů a mnohých truchlících pochován k věčnému odpočinku. Duchovní má hlubokomyšlnou pohřební řeč, dechová hudba hraje smuteční pochod a za nářku všech účastníků je mrtvola spuštěna do díry. Někdy ho také hodí do rybníka, zahrabou do sněhu nebo dokonce zakopou do kopce hnoje. Jinde, např. ve Skelné Huti, pohřbí šaška, který však brzy povstane z mrtvých a hrubě se za předčasný pohřeb poděkuje.

Za masopustem následuje doba půstu. Po ztřeštěné rozpustilosti se na venkov navrací rozvaha, rozpominání se na pomíjivost života a na trpké utrpení a umírání Krista. (Lerch 277-278)

Stará kronika nedaleké obce Chudeč, přináší záznam o zvyku tradovaném v postním období, kdy se pátou tzv. Smrtnou nedělí vynášela smrtka. Etnografové z Muzea severního Plzeňska citují ze staré kroniky:

„Smrtku představovala loutka, vytvořená ze slámy, nastrojená do starých kusů oděvu s namalovaným obličejem, připevněná na tyč. Děvčata s ní obešla ves, za zpěvu obchůzkové písně, jejíž námět byl v jednotlivých lokalitách velmi podobný. V Chudči zněla takto:

Vynášíme, vynášíme smrt,
neseme ji až na radnici,
neseme ji na kostelní věž,
letí do Bezdruzic,
V Bezdruzicích je truhla,
tam musí uvnitř tři dny zůstat.
Vědro másla za dveřmi,
odtáhni ho pryč a dej mi,
3 vejce nám můžeš dát,
jinak nenechá smrt nikoho dlouho žít
smrt táhne s sebou saně,
když mi nic nedáte, vezme vás s sebou.“

(Od masopustu k velikonočům str. 47)

Ve stejném textu dočteme se i noticku o slavení masopustu podle kroniky v Úterý, je krátká, o to však pozoruhodnější:

„Z Úterý je dochován poněkud kuriozní záznam, který snad můžeme vzdáleně přiřadit k ohlasům masopustních tradic, když zde v roce 1950 uspořádala místní organizace KSČ maškarní merendu.“

(Od masopustu k velikonočům str. 63)

Rej masek a záměna rolí jsou starým rituálem, který upevňoval soudržnost lidských společenství. Buďme proto rádi, že se na tento stále inspirativní svátek můžeme díky organizátorům těšit také letos!

Ida Kaiserová

pokračování rozhovoru z úvodní strany:

Zateplovat se bude zvenku?

Jo svrchu, protože okna jsou hotová, dveře máme zateplené, v současnosti naši zaměstnanci ve spolupráci s Vojtou zateplují schodiště, vstupní bránu a sklepy, kočárkárnu, prádelny, aby se to připravilo pro celkové zateplení. Vše máme připravené pro žádost o dotaci a počítáme, že začneme s těmi dvěma bytovkami dole, pod silnicí, protože tam ty lidi mají největší problémy. Je tam nejvíce tepelných mostů, ty domy jsou nejstarší a platí tam nejvíce za to topení. Pokud získáme solidní dotaci, alespoň těch osmdesát procent, uděláme tyto dvě bytovky. Ty horní bytovky, ta stočtyřicet osmička, ty jsou v podstatě zateplené. A pak zbývají ty dvě směrem k Bezručicím. Nejdříve ale bereme ty nejhorší. Tak bychom spolu s fasádami chtěli opravit střechy na dvou a nebo alespoň na jedné z bytovek. Ta střecha už je prostě ve špatném stavu, takže by se dala nová. Takže to by bylo tohle a potom máme ještě v plánu udělat opravu druhý části náměstí v Olešovicích.

Co by se tam dělalo?

No cestu, udělaly by se tam kanalizační vpusti asi tři, na dešťovou vodu, protože jak byly ty povodně vloni, tak se tam vymlela cesta okolo pana Němečka, takže ta by se zprovoznila. Náměstí by se potom udělalo komplet až k té cestě.

Už máme požádáno o dotaci na krajském úřadě, ale výsledek ještě nemáme. Zateplení a cesta by se opravily z dotací, pokud vyjdou a ty střechy na bytovkách, to by šlo za námi.

Má obec nějaké větší investiční záměry v tomto roce?

Na to jsme si vlastně už odpověděli v předchozí odpovědi. Jestli dáme dohromady tolik peněz, protože dodneška nevíme, kolik dostaneme do rozpočtu, ale bez dotací to by stačilo tak na polovičku s bídou.

A je už odhad, na kolik by to vyšlo?

Já mám nabídku od jedné firmy zatím, podle té prozatímní nabídky by se střecha

vešla do 300 000 na té jedné bytovce a fasáda by byla 450 000 bez DPH. Natáhne se tam polystyren, ta perlitka se na to dá, pak by se to nabarvilo nějak veseleji, aby to nebyly takový vošklivý šedivý baráky, a aby se podle těch barev poznalo, který je který. Kotelna je bílá, tak něco k tomu co se bude hodit. Všechno, jen ne tu šedivou.

V aktuálním čísle Úterského listu se zabýváme topením – jak a čím lidé topí, jak jsou s tím spokojeni atp., máme i některé ohlasy z bytovek, kde funguje obecní kotelna. Ten provoz má patrně řadu obtíží. Jak bude obec v letošním roce postupovat, aby kotelna fungovala ke spokojenosti všech?

Konečně se nám podařilo sehnat dodavatele štěpek, které odpovídají té technologii kotelny. Pokud se týká údržby, tak o to se stará pan Eret, jako mimo svoji náplň tady u nás (na obci). A zatím, od té doby, co jsme sehnali ty dodavatele těch štěpků, Soliteru, tak zatím nebyly stížnosti na topení.

Odkud se ta štěпка vozí?

Voží odněkud z Rokycan, ale oni mění dodavatele a voží to ze štěpkárny přímo. Vypadá to, že ten letošní rok už to snad bude, že ty mouchy budou vychytané a bude to fungovat.

A má obec plán na to, jak využít svých lesů, jichž je vlastníkem, a pálit štěпку pocházející z nich?

My dostáváme od pana Růžičky, máme na dohodě přístup do lesa a děláme si tam dřevo, ale víceméně pro radnici a teď si skladujeme u kotelny dřevo, abychom si ho štěpkovali. Třeba na konci léta, že bychom si půjčili štěpkovač a zkusili si tam to dřevo, který tam dáváme seštěpkovat, ale musí být prostě bez jehličí, protože to tady ten kotel nebere. Chceme to zkusit, jestli to půjde. V případě že by to nešlo, tak ve škole je trochu méně náročný kotel, tak by se to dalo do školy.

A to jste doposud nedělali?

Zatím ne, protože jsme to takhle vymysleli teď. Ale pokud bydeme ty štěpky mít zajištěný od toho dodavatele, tak by to byly jenom třeba dvě fůry.

A jak je to se samovýrobou v lese, může taky občan jít do obecního lesa a dělat si tam dřevo na topení?

Může, ale musí se domlouvat tak, jak to bylo tady vypsáno, tak nejlepší, kdyby přišel sem a já mu dám telefon na toho hajného a nebo přímo to domluvím s tím, co má na starosti tady takovou tu kontrolu v tom lese. A oni by mu řekli, kde si to může vzít a on to potom zpracuje a prodají mu to za nějakou cenu dohodou. Ta možnost tu je, ale musí buď přijít sem nebo si sem přijít pro telefon.

Cena je mírná?

Tak byly to ceny takové akorát na hranici té obvyklosti, no.

Jak jste i Vy sama zmínila v anketě, obec postupuje vpřed také s pozemkovými úpravami – můžete stručně popsat, jak na tom jsme, co je hotovo, co nás čeká?

Hotovo je v podstatě – pozemkové úpravy na obvodu Úterý, potom se vyznačovaly parcely mezi domy. A teď momentálně geodeti pochodují a zaměřují to, co si vyznačili. Některé ty pozemky už jsou hotové, letos to bude pokračovat dál, dělá se současně Úterý a Vidžín. Olešovice nebyly v plánu, ale proslychá se, že se na ně snad dostaly taky peníze a že se budou dělat taky. Kdy se přesně zahájí, ale nevím. Vše si řídí Pozemkový úřad.

Máme jenom takovou skupinu lidí, kteří chodí na porady a Pozemkový úřad všechno řídí spolu s Katastrálním úřadem a my jsme tam víceméně potom za obec, že chceme tohle, že nechceme tamto, tady chceme cestu a takový věci. Prostě se domlouváme jenom o tom, k čemu můžeme něco říct. Zatím se všichni vždy nějak rozumně dohodli.

Je to dlouhodobý proces, prostě se na tom dělá a říkali že tak do tří let, by to mělo být hotové v nějaké podobě, s tím, že budou nové mapy a nové výměry těch pozemků. Ale může se to týkat i těch vnitřních zahrádek. Lidi v Úterý se domlouvali celkem rozumně, ve Vidžíně to bylo trochu složitější o ty cesty. Ale nakonec se to uhrálo na to, že až se to zaměří, tak se to bude řešit.

Bude se nějakým způsobem upravovat veřejná zeleň v obci – např. náměstí?

Tak to je taky věc, to vzešlo víceméně ode mě dávno, protože mi to tu připadá jak na poušti, tak máme požádáno o dotaci, která bude zatřešena MASKou Náš region. Máme požádáno o zazelenění nebo mírný ozelenění náměstí a potom o doplnění zeleně okolo Václava, tam jak se čistila, ty křivé akáty. Tak tam nasadit něco, co se sem hodí a k tomu je ten pan Šindelář určený. Máme sjednanou schůzku s ním a s paní z památkové péče, která má tu zeleň na starost a začínáme o tom jednat. A to by mohlo být letos, z větší části hrazené z té dotace od Masky.

Ve zdejší škole byla v závěru loňského roku opět Česká školní inspekce. Její zpráva, o níž budeme v tomto čísle také psát, hovoří o špatném materiálním vybavení školy a nedostatečné práci ředitele při vedení ostatních pedagogických pracovníků. Bude se obec nějakým způsobem zasazovat o nápravu, změny ve škole?

No my jsme hlavně vyčetli, že ve škole je omšelý nábytek, tak jsme se rozhodli požádat místní truhláře, jestli by mohli repasovat ten nábytek, protože to není od dětí zničeno tak, aby se to nedalo opravit. Potom jsme mysleli, že by se mělo investovat do vybavení školní kuchyně, koupit tam novou pánev elektrickou. Peníze dáme škole a ředitel si musí říct, do čeho bude investovat. Ale myslím si, že do základní školy se investovalo hodně, že se tam koupily ty interaktivní tabule a vymalovalo se tam. Třídy se mi zdají být dobré.

Co se týká té výuky, tak tomu já jako nerozumím, ale vím, že se jednalo o angličtině, ale my jsme zatím na žádném konkrétním jednání nebyli. No a potom mám v hlavě, ale to už je opravdu na další roky, opravit, repasovat okna, překytovat je. Na nová bychom neměli, protože za ty peníze bychom postavili novou školu, ale prostě postupně, protože najednou to nepujde. To jedno okno vyjde tak na dvacet tisíc, tak kdyby se opět zapojili ti místní truhláři. Na všechna okna najednou bychom peníze

neměli a na těch pár dětí by nám nikdo velkou dotaci nedal, protože ta škola je předimenzovaná, co si budeme povídat, stavěly se školy podle jedné šablony, to je tak škola pro čtyřista dětí a ne pro čtyřicet.

Co považujete za nejdůležitější pro budoucnost naší obce?

Aby nám to všechno vyšlo. Já si myslím, že kdyby se povedlo dát ty bytovky do pořádku, tak bychom mohli být šťastný jako blechy. Ty bytovky a pomalu ta škola, pozemkové úpravy, zelené náměstí, tak já bych si nic víc nepřála.

Děkuji za rozhovor.

Ida Kaiserová

■ Anketa

Tentokrát jsme se zeptali paní Ireny Koutské a Tomáše Kaisera.

Co na Úterý máte rádi?

Irena Koutská

Mám tu ráda v podstatě všechno. To znamená krásnou přírodu, klid, stále přibývajících hezké domky a hodné lidi. Nechtěla bych z Úterý udělat atrakci, ale chtěla bych, aby zůstalo klidným a krásným městečkem uprostřed přírody, což každý přichází oceňuje.

Tomáš Kaiser

Úterý mám rád jako místo s dlouhou a tajemnou historií. A mám tady i v okolí dobré přátele. Je tu spousta příležitostí přiložit ruku k nějakému společnému dílu.

Máte nějaký pozitivní zážitek z poslední doby, co se povedlo?

Irena Koutská

Protože jsem stále v práci, budu pozitivní k místním záležitostem. Povedly se nám společně zahájit pozemkové úpravy, a až na drobná zadrnutí, se zatím vše vyřešilo. Práce budou pokračovat ještě po dobu asi 2 let, tak se ještě uvidí. Dalším úspěchem, který nechci zatím zakřiknout, je konečně zajišťovaný zdroj vhodného paliva pro kotelnu u bytovek a snad už i vyhovující provoz a teplo.

Tomáš Kaiser

Těší mě, jak se rozběhly letní varhanní kurzy. Oba dosavadní ročníky se povedly a účastníci oceňovali zdejší klidné prostředí i vzácné varhany. Velkým úspěchem je také Úterský list. Připadá mi, že vychází odjakživa!

Co byste rádi v Úterý změnili?

Irena Koutská

Chtěla bych, aby lidé pochopili, že co si zde vytvoříme a uchováme, budeme mít. Chtěla bych proto změnit náhled některých občanů na udržování pořádku, třídění odpadů, spalování vhodného paliva a úklid po svých zvířátkách.

Tomáš Kaiser

Spoustu věcí, hlavně nabídku pracovních příležitostí a spojení veřejnou dopravou. Také bych byl rád, kdyby se do zdejší restaurace dalo zajít na oběd nebo kdyby si návštěvník Úterý mohl dát zmrzlinu v nějaké útulné kavárně.

Představte si, že by v Úterý zase mohly vzniknout pivovary, mlýny, pila, koželuzna, atp. Jakou výrobu byste zavedl a proč?

Irena Koutská

To si dost dobře nedovedu představit, uvědomme si, co třeba z drobných obchodů udělaly potravinové řetězce a jak rychle se jim povedlo je likvidovat. Malovýroba by asi nedovedla konkurovat průmyslovým cenám, takže tato otázka je asi trochu mimo. A pila? V okolí jich je dost a ta úterská se také moc dlouho neudržela.

Pokud bych si zde představovala nějakou výrobu, tak třeba pěkné zahradnictví, kam bych si mohla dojit koupit čerstvou zeleninu, nakoupit si řezané květiny, salátové okurky, ředkvičky apod. Na pivo bych šla raději do hospody a pro mouku do obchodu.

Tomáš Kaiser

Pilu a výrobu dřevěných briket nebo pelet. Lesů má obec dost a byl by to dobrý způsob, jak je ekonomicky využít.

■ Kronika mysliveckého sdružení, část 2.

Pro Úterský list zpracovala Miroslava Koutná

Přesun na další leč

Bez konzerváře

■ Bylinkářka radí

Milý čtenáři, nenašla jsem mnoho bylinek, které se sklízají v zimních měsících, ale jeden recept mě přece zaujal.

V březnu se sklízí kůra **dubu**.

Mladá kůra se loupe ještě před vyrašením listů. Je však třeba ji loupat pouze ze stromů určených k pokácení, nebo větví, které se ořežou. Loupe se mladá kůra, bez starých zvrásněných částí (borky) a dřevin. Suší se v otevřených kůlnách v přirozené teplotě. Je ale možné ji také zakoupit v lékárně.

Dubová kůra se v lékařství používala již ve středověku.

Třísloviny obsažené v dubové kůře působí mírné místní znecitlivění a tvoří s bílkovinami kůže a sliznice ochrannou membránu bránící zánětům, zvýšené sekreci a také vnikání infekce. Proto se dubová kůra používá na omrzliny nebo spáleniny, hemeroidy, svědivé vyrážky, proti nadměrnému pocení a bělotoku (tj. gynekologický bílý výtok). Při těchto problémech se používá ve formě koupelí nebo obkladů.

Vnitřní použití je méně časté. Vývar se například předepisuje při žaludečních a střevních katarrech. Nadměrné dávky však vyvolávají nevolnost až zvracení a dlouhodobé vnitřní užívání způsobuje úporné zácpy.

Přeji příjemný zbytek mírné zimy bez omrzlin.

Stáňa

foto: Carl Curman

■ Zaujalo nás

Jednou z možností **ekologického vytápění** domu je topení **dřevěnými briketami** nebo peletami. Firma **Biomac** má velký výběr dřevěných briket za slušnou cenu. Nově má zastoupení v Plzni – Křimice, Prvomájová 114 v areálu bývalého státního statku. Telefon na prodejnu je 607 136 284.

Na jejich stránkách a na propagačním letáčku jsem se dočetla, že tato firma má jako jediná v ČR certifikát od Holzforschung Institut ve Vídni na kvalitu svých výrobků a že dřevěné brikety mají vyšší výhřevnost než hnědé uhlí.

Nabízí dřevěné brikety hranaté i kulaté jak z měkkého, tak z tvrdého dřeva, noční brikety, pelety, palivové dřevo, podpalovače, dřevěné uhlí a brikety na grilování a prostředky na čištění kamen. Nabízí také ke koupi speciální testovací balíčky dřevěných briket, aby zákazník měl možnost zjistit, který produkt mu vyhovuje. Ceny se podle typu briket pohybují do 60 Kč za 10 kg.

Firma zajišťuje rozvoz zboží za rozumné ceny (viz web Biomac). Je také možné se zaregistrovat na formuláři uvedeném na stránkách firmy a firma doveze zboží za výrazně nižší cenu, když jí zbude místo na kamionu nebo rozvozovém autě.

Stáňa

Úterský list – dvouměsíčník městečka Úterý. Redakční rada: Ida Kaiserová (šéfredaktor), Stáňa Tučková, Kateřina Vlažná, Kamila Kozáková. Příspěvky posílejte na email utersky-list@centrum.cz nebo do poštovní schránky městského úřadu Úterý 1, 330 40. Vydává Městský úřad Úterý. Inzerce je zdarma, rozsah a termín uveřejnění inzerátu určuje redakční rada. Zasláné příspěvky r. rada dle svého uvážení upravuje, či krátí. Úterský list získáte zdarma v prodejně potravin Úterý, v hostinci „U kašny“, v hostinci na Vidžíně a v kanceláři městského úřadu. Archiv: <http://utersky-list.ic.cz>